

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen

Update 2013

Wouter Vanderbiesen

Mei 2015

Methodologie

Steunpunt Werk en Sociale Economie

Parkstraat 45 bus 5303 - 3000 Leuven

T: +32 (0)16 32 32 39

steunpuntwse@kuleuven.be

www.steunpuntwse.be

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen.

Update 2013

Steunpunt WSE i.s.m. Departement WSE

Een onderzoek in opdracht van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening, in het kader van het Vlaams Programma Strategisch Arbeidsmarktonderzoek.

Vanderbiesen, W.

Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailta-
bellen. Update 2013.

Leuven: Steunpunt Werk en Sociale Economie

Copyright (2015)

Steunpunt Werk en Sociale Economie
Parkstraat 45 bus 5303 – B-3000 Leuven
T: +32(0)16 32 32 39
steunpuntwse@kuleuven.be
www.steunpuntwse.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op
welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this report may be reproduced in any form, by mimeograph, film or any other means, without permission in writing
from the publisher.

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Bevolking

- 1.1. Concept
- 1.2. Bronstatistieken
- 1.3. Harmonisatie

2. Beroepsbevolking

- 2.1. Concept

3. Werkloze beroepsbevolking

- 3.1. Concept
- 3.2. Bronstatistieken
- 3.3. Harmonisatie

4. Werkende beroepsbevolking

- 4.1. Concept
- 4.2. Bronstatistieken
 - 4.2.1. RSZ- en RSZPPO-statistieken naar woonplaats
 - 4.2.2. RSVZ
- 4.3. Harmonisatie
- 4.4. Bijschattingen
 - 4.4.1. PWA-werknemers
 - 4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO
 - 4.4.3. Uitgaande grensarbeid
- 4.5. Eindcorrecties

5. Niet-beroepsactieve bevolking

- 5.1. Concept
- 5.2. Bronstatistieken
- 5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2013

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

- 7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en regime
 - 7.1.1. Bron
 - 7.1.2. Definities
 - 7.1.3. Tabellen
 - 7.1.4. Integratie
- 7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut
 - 7.2.1. Bron
 - 7.2.2. Definities
 - 7.2.3. Tabellen
 - 7.2.4. Integratie

Lijst tabellen

Tabel 1.	Componenten en conceptuele definities Vlaamse Arbeidsrekening
Tabel 2.	Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2013)
Tabel 3.	Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2013)
Tabel 4.	Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2013)
Tabel 5.	Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2013)
Tabel 6.	Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2013)
Tabel 7.	Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2013)
Tabel 8.	Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2013)
Tabel 9.	Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2 ^{de} kwartaal 2012)
Tabel 10a/10b.	Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2013)
Tabel 11a/11b.	Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2013)
Tabel 12a/12b.	Bevolking (15-64 jaar / 20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2013)

Inleiding

Een arbeidsrekening is een raamwerk voor het integreren van arbeidsmarktstatistieken: een intern consistente raming van kernvariabelen met betrekking tot de arbeidsmarkt. In de arbeidsrekening wordt bestaande arbeidsmarktinformatie in een logisch geheel van op elkaar aansluitende gegevens geïntegreerd met duidelijk gedefinieerde begrippen en identiteitsrelaties. De primaire doelstelling van dit integratieproces bestaat er in om op een systematische wijze inzicht te bieden in de toestand en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (Herremans, 2007).

Tabel 1 geeft een overzicht van de voornaamste componenten die we in de Vlaamse arbeidsrekening behandelen: de bevolking naar socio-economische positie, de binnenlandse werkgelegenheid, de jobs, de vacatures en de vestigingen. De conceptuele definities dienen als leidraad bij het uitvoeren van de Vlaamse arbeidsrekening. Ze vormen het vertrekpunt voor het uitwerken van de methodologie en de concrete invulling van de arbeidsrekening. Voor de uitvoering van de Vlaamse arbeidsrekening vertrekken we van het jaar 2006 als nulmeting.

Tabel 1. Componenten en conceptuele definities Vlaamse arbeidsrekening

Component	Definitie
Bevolking naar socio-economische positie	Totale bevolking Niet-beroepsactieve bevolking Beroepsbevolking Werkloze beroepsbevolking Werkende beroepsbevolking
Binnenlandse werkgelegenheid	Personen die in België / het Vlaams Gewest wonen Inwoners die niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk Inwoners die ofwel werken ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. Inwoners die niet werken, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk Inwoners die werken
Jobs	Arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in personen of arbeidsvolume
Vacatures	Vervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen = arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in arbeidsplaatsen
Vestigingen	Onvervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen
	In België / Vlaanderen gevestigde productie-eenheden

Bron: Herremans, 2007

In het voorjaar van 2008 werd de nulmeting van de bevolking naar socio-economische positie gelanceerd. Hierbij ging het om gegevens met betrekking tot het jaargemiddelde van 2006. De methodologie van de raming van de bevolking naar socio-economische positie alsook de raming van meer gedetailleerde gegevens over de werkenden wordt uitvoerig beschreven in de WSE-rapporten 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' en 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: detailtabellen nulmeting 2006'.¹

De methodologie van de nulmeting 2006 werd ook aangehouden bij de berekening van de update van de gegevens voor 2007 tot en met 2013. Voorliggend rapport zal zich dan ook voornamelijk toespitsen op een aantal verfijningen en aanpassingen in deze methodologie. Bij de berekeningen met betrekking tot 2013, die identiek verliepen aan de berekeningen voor 2006, wordt verwezen naar de methodologische rapporten over de nulmeting 2006.

¹ Beide rapporten zijn te downloaden via www.steunpuntwse.be in de rubriek Publicaties (publicatietype 'Methodologie')

Bij de berekeningen worden telkens vier stappen doorlopen: (1) selectie van bronstatistieken, (2) harmonisatie, (3) bijschattingen en (4) eindcorrecties.

Stap 1. Selectie bronstatistieken

Een eerste stap bij het uitwerken van de arbeidsrekening is de selectie van de meest nauwkeurige statistieken voor het meten van (een subcategorie van) de componenten. De geselecteerde bronstatistieken leveren de basisgegevens van waaruit de raming opgesteld wordt.

Stap 2. Harmonisatie

De bronstatistieken voldoen niet steeds aan de begrippen en identiteitsrelaties zoals vooropgesteld in het concept van de Vlaamse arbeidsrekening. De harmonisatie houdt in dat we corrigeren voor verschillen in populaties, definities, classificaties, meetmomenten en kenmerken. In deze stap toetsen we de gegevens uit de bronstatistieken aan de populaties, definities e.d. zoals beschreven in het concept van de arbeidsrekening. Op basis hiervan werken we een methodologie uit voor het aanpassen of harmoniseren van de primaire gegevens.

Stap 3. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de kernvariabelen of componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingmethoden.

Stap 4. Eindcorrecties

Een laatste stap betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles.

1. Bevolking

1.1. Concept

De bevolking bestaat uit alle personen die in België / het Vlaams Gewest wonen.

1.2. Bronstatistieken

De bronstatistiek wordt gevormd door de bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek van de FOD Economie. Op basis van informatie uit het Rijksregister van natuurlijke personen, levert deze bronstatistiek onder meer een verdeling van de totale bevolking volgens geslacht, leeftijd en gemeente van de woonplaats.

1.3. Harmonisatie

De statistieken zijn beschikbaar per 1 januari van elk jaar, opgesplitst volgens gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De cijfers per 1 januari worden omgerekend naar een jaargemiddelde. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 2 geven we de cijfers weer van de harmonisatie van de Vlaamse en Belgische bevolking in 2013.

Tabel 2. Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (Vlaams Gewest en België; 2013)

Totaal		Vlaams Gewest	België
1 januari 2013		6 381 952	11 099 746
1 januari 2014		6 410 705	11 150 516
jaargemiddelde 2013	= (1 januari 2013 + 1 januari 2014) / 2	6 396 329	11 125 131
15-64 jaar		Vlaams Gewest	België
1 januari 2013		4 148 685	7 255 671
1 januari 2014		4 150 527	7 262 242
jaargemiddelde 2013	= (1 januari 2013 + 1 januari 2014) / 2	4 149 606	7 258 957

Bron: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek – be.STAT (Bewerking Steunpunt WSE)

2. Beroepsbevolking

2.1. Concept

De beroepsbevolking bestaat uit personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en tijdens een referentieperiode ofwel aan het werk zijn ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. We maken een onderscheid tussen de werkloze en de werkende beroepsbevolking.

3. Werkloze beroepsbevolking

3.1. Concept

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode geen werk hebben, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk.

3.2. Bronstatistieken

De bronstatistieken zijn de drie gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstanties: VDAB, FOREM en Actiris. Hun data over de niet-werkende werkzoekenden worden verzameld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

De niet-werkende werkzoekenden zijn de werkzoekenden met de hoogste graad van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en bestaan uit vier categorieën:

- (1) De **werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA)**. Het gaat hier om de werklozen die voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden enerzijds met betrekking tot de volledige werkloosheidsuitkeringen op basis van vroegere arbeidsprestaties en anderzijds met betrekking tot wacht- of werkloosheidsuitkeringen op basis van gedane studies. Ze zijn verplicht ingeschreven als werkzoekende voor een voltijdse betrekking.
- (2) De **werkzoekende jongeren in Beroepsinschakelingstijd (BIT)** (cf. schoolverlaters). Jongeren die hun studies beëindigd hebben, moeten – vooraleer ze recht hebben op een inschakelingsuitkering (waarna ze tot categorie (1) behoren) – een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden doorlopen.
- (3) De **vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Dit zijn werkzoekenden die geen recht op uitkeringen hebben, maar die zich als werkzoekende laten inschrijven.
- (4) **Andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Het gaat hier om de werkzoekenden ten laste van het OCMW, de werkzoekenden die geregistreerd zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, de werkzoekenden in deeltijds onderwijs en de van het recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden.

3.3. Harmonisatie

We tellen de personen die op de laatste dag van de maand bij een publieke bemiddelingsdienst ingeschreven zijn als niet-werkende werkzoekenden (nwwz). De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 3 geven we de cijfers weer van de harmonisatie voor het Vlaams gewest en België in 2013.

Tabel 3. Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2013)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/13		215 132	577 353
28/feb/13		215 120	572 215
31/mrt/13		211 645	565 225
30/apr/13		210 118	560 431
31/mei/13		205 436	551 039
30/jun/13		206 946	553 214
31/jul/13		235 928	610 707
31/aug/13		241 234	621 474
30/sep/13		236 612	612 942
31/okt/13		229 066	598 577
30/nov/13		225 374	590 419
31/dec/13		229 506	595 698
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '13	$(31 \text{ januari '13} + 28 \text{ februari '13} + 31 \text{ maart '13}) / 3$	213 966	571 598
gemiddelde 2de kwartaal '13	$(30 \text{ april '13} + 31 \text{ mei '13} + 30 \text{ juni '13}) / 3$	207 500	554 895
gemiddelde 3de kwartaal '13	$(31 \text{ juli '13} + 31 \text{ augustus '13} + 30 \text{ september '13}) / 3$	237 925	615 041
gemiddelde 4de kwartaal '13	$(31 \text{ oktober '13} + 30 \text{ november '13} + 31 \text{ december '13}) / 3$	227 982	594 898
Stap 2			
jaargemiddelde 2013	$(\text{gemiddelde 1ste kwartaal '13} + \text{gemiddelde 2de kwartaal '13} + \text{gemiddelde 3de kwartaal '13} + \text{gemiddelde 4de kwartaal '13}) / 4$	221 843	584 108

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt WSE)

4. Werkende beroepsbevolking

4.1. Concept

De werkende beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode betaalde arbeid verrichten. Ook diegenen die tijdelijk afwezig zijn van het werk, maar onder een formele arbeidsovereenkomst ressorteren, behoren tot de werkende beroepsbevolking (bijvoorbeeld bij ziekte, zwangerschapsverlof, vakantie).

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) **Loontrekkenden** - De loontrekkenden zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.
- (2) **Zelfstandigen** - De zelfstandigen zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken en zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) **Helpers** - De helpers zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

De informele werknemers (zwartwerk) omvatten we voorlopig niet in de Vlaamse arbeidsrekening. Er bestaat voornamelijk nog geen stabiele en gevalideerde methode om deze categorie van werknemers op een coherente manier te integreren in de Vlaamse arbeidsrekening tot op niveau van de gemeenten.

4.2. Bronstatistieken

4.2.1. RSZ- en RSZPPO-statistieken naar woonplaats

De voornaamste bronstatistieken voor de raming van het aantal loontrekkenden worden gevormd door de statistieken naar woonplaats van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Plaatselijke en Provinciale Overheden (RSZPPO). Voor de raming van de werkende beroepsbevolking in de arbeidsrekening wordt gebruik gemaakt van de kenmerken leeftijd, geslacht en hoofdverblijfplaats.

4.2.2. RSVZ

Voor de telling van het aantal zelfstandigen en helpers gebruiken we de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ) als bronstatistiek, meer bepaald de telling van de aangesloten verzekeringsplichtigen. Iemand is verzekeringsplichtig wanneer het sociaal statuut der zelfstandigen op hem van toepassing is wegens de uitoefening van een beroepsactiviteit als zelfstandige of helper.

Een zelfstandige wordt door het RSVZ gedefinieerd als iedere natuurlijke persoon die een beroepsbezigheid uitoefent zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst of een statuut verbonden te zijn. Een helper wordt gedefinieerd als iedere persoon die een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder tegenover hem door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden. Er worden telkens drie hoedanigheden onderscheiden. Men kan zijn activiteit als zelfstandige of helper uitoefenen in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen.

Correctie zelfstandigen en helpers na pensioen

Bij de berekening van het aantal zelfstandigen en helpers na pensioen stelt zich een probleem. De meeste zelfstandigen en helpers na pensioen zijn ouder dan 65 jaar. Echter, we vermoeden dat sommige zelfstandigen en helpers na pensioen zich in dit statuut bevinden hoewel ze niet meer actief zijn. Ze zijn vergeten zich uit te schrijven bij de RSVZ of het is voordeliger om ingeschreven te blijven bij de RSVZ.

Om hiervoor te corrigeren doen we een beroep op de RSVZ-statistieken naar inkomen, en kiezen ervoor om alle zelfstandigen/helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar én die een inkomen hebben dat gelijk is aan nul, te elimineren uit de telling. Hierdoor benaderen we beter het effectief aantal zelfstandigen en helpers na pensioen. Het nadeel is dat de aanduiding 'inkomen gelijk aan nul' ook kan inhouden dat de zelfstandige/helper in kwestie verlieslatend is en daardoor onterecht niet wordt meegeteld. Echter, we vermoeden dat dergelijke situaties zich nauwelijks voordoen bij zelfstandigen en helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar en dat de 'onterechte verwijderingen' tot een minimum worden herleid.

4.3. Harmonisatie

De statistieken van RSZ, RSZPPO en RSVZ werden op dezelfde manier geharmoniseerd als in de berekeningen van de nulmeting 2006. Tabellen 4 en 5 geven een overzicht van de cijfers. In een latere stap worden deze statistieken verder gecorrigeerd op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de KSZ (zie paragraaf 4.5).

Tabel 4. Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2013)

		Woonplaats België	Woonplaats Vlaams Gewest
4de kwartaal 2012	Gekend bij RSZ	3 298 601	2 081 679
	Gekend bij RSZPPO	361 292	193 035
	Gekend bij RSVZ	903 791	564 067
	Zelfstandige in hoofdberoep	615 138	377 057
	Zelfstandige in bijberoep	214 807	136 698
	Zelfstandige na pensioen	7 974	5 698
	Helper in hoofdberoep	57 872	39 760
	Helper in bijberoep	7 809	4 716
	Helper na pensioen	191	138
1ste kwartaal 2013	Gekend bij RSZ	3 288 449	2 077 143
	Gekend bij RSZPPO	360 688	192 582
	Gekend bij RSVZ	905 772	565 096
	Zelfstandige in hoofdberoep	616 207	377 672
	Zelfstandige in bijberoep	216 019	137 358
	Zelfstandige na pensioen	8 150	5 833
	Helper in hoofdberoep	57 325	39 351
	Helper in bijberoep	7 881	4 744
	Helper na pensioen	191	138
2de kwartaal 2013	Gekend bij RSZ	3 279 557	2 074 679
	Gekend bij RSZPPO	358 839	192 630
	Gekend bij RSVZ	907 753	566 126
	Zelfstandige in hoofdberoep	617 277	378 287
	Zelfstandige in bijberoep	217 231	138 018
	Zelfstandige na pensioen	8 325	5 968
	Helper in hoofdberoep	56 777	38 943
	Helper in bijberoep	7 953	4 772
	Helper na pensioen	191	138
3de kwartaal 2013	Gekend bij RSZ	3 304 805	2 089 931
	Gekend bij RSZPPO	355 990	189 853
	Gekend bij RSVZ	909 734	567 155
	Zelfstandige in hoofdberoep	618 346	378 902
	Zelfstandige in bijberoep	218 442	138 678
	Zelfstandige na pensioen	8 501	6 103
	Helper in hoofdberoep	56 230	38 534
	Helper in bijberoep	8 025	4 800
	Helper na pensioen	191	138
4de kwartaal 2013	Gekend bij RSZ	3 286 652	2 077 238
	Gekend bij RSZPPO	357 939	190 928
	Gekend bij RSVZ	911 715	568 184
	Zelfstandige in hoofdberoep	619 415	379 517
	Zelfstandige in bijberoep	219 654	139 338
	Zelfstandige na pensioen	8 676	6 238
	Helper in hoofdberoep	55 682	38 125
	Helper in bijberoep	8 097	4 828
	Helper na pensioen	191	138

Bron: RSZ, RSZPPO, RSVZ (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 5. Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2013)

(15-64 jaar)	Berekening	Eindresultaat	
Zelfstandigen in hoofdberoep		België	Vlaams Gewest
31/dec/12		615 138	377 057
31/dec/13		619 415	379 517
30/jun/13	(31 december 2012 + 31 december 2013) / 2	617 277	378 287
31/mrt/13	(31 december 2012 + 30 juni 2013) / 2	616 207	377 672
31/sept/13	(30 juni 2013 + 31 december 2013) / 2	618 346	378 902
Zelfstandigen in bijberoep			
31/dec/12		214 807	136 698
31/dec/13		219 654	139 338
30/jun/13	(31 december 2012 + 31 december 2013) / 2	217 231	138 018
31/mrt/13	(31 december 2012 + 30 juni 2013) / 2	216 019	137 358
31/sept/13	(30 juni 2013 + 31 december 2013) / 2	218 442	138 678
Zelfstandigen na pensioen			
31/dec/12		7 974	5 698
31/dec/13		8 676	6 238
30/jun/13	(31 december 2012 + 31 december 2013) / 2	8 235	5 968
31/mrt/13	(31 december 2012 + 30 juni 2013) / 2	8 150	5 833
31/sept/13	(30 juni 2013 + 31 december 2013) / 2	8 501	6 103
Helpers in hoofdberoep			
31/dec/12		57 872	39 760
31/dec/13		55 682	38 125
30/jun/13	(31 december 2012 + 31 december 2013) / 2	56 777	38 943
31/mrt/13	(31 december 2012 + 30 juni 2013) / 2	57 325	39 351
31/sept/13	(30 juni 2013 + 31 december 2013) / 2	56 230	38 534
Helpers in bijberoep			
31/dec/12		7 809	4 716
31/dec/13		8 097	4 828
30/jun/13	(31 december 2012 + 31 december 2013) / 2	7 953	4 772
31/mrt/13	(31 december 2012 + 30 juni 2013) / 2	7 881	4 744
31/sept/13	(30 juni 2013 + 31 december 2013) / 2	8 025	4 800
Helpers na pensioen			
31/dec/12		191	138
31/dec/13		191	138
30/jun/13	(31 december 2012 + 31 december 2013) / 2	191	138
31/mrt/13	(31 december 2012 + 30 juni 2013) / 2	191	138
31/sept/13	(30 juni 2013 + 31 december 2013) / 2	191	138

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt WSE)

4.4. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

4.4.1. PWA-werknemers

Elke gemeente moet (eventueel samen met andere gemeenten) een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) oprichten. Dit agentschap is, in samenwerking met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), bevoegd voor de organisatie en de controle van activiteiten die men niet aantreft in de reguliere arbeidscircuits. Verder zijn de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen ook bevoegd om buurtwerken of -diensten te leveren.

De PWA-werknemers zijn dus eigenlijk werkenden, maar zijn omwille van de manier waarop hun werk wordt gefinancierd en georganiseerd niet gekend via de bronstatistieken. Zij moeten daarom op een andere manier bijgeschat worden. Dit gebeurt via statistieken van de RVA. Hierin worden alle personen geteld die op de laatste dag van de maand bij de RVA gekend zijn als PWA-werknemer. De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De gegevens op de laatste dag van de maand worden omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden. Deze berekeningen verliepen analoog aan de berekeningen van het aantal niet-werkende werkzoekenden (zie paragraaf 3.3). In tabel 6 geven we de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België in 2013.

Tabel 6. Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2013)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/13		1 123	1 367
28/feb/13		965	1 218
31/mrt/13		1 176	1 437
30/apr/13		991	1 257
31/mei/13		1 169	1 435
30/jun/13		1 016	1 279
31/jul/13		1 148	1 417
31/aug/13		1 186	1 463
30/sep/13		1 048	1 316
31/okt/13		1 146	1 423
30/nov/13		1 064	1 352
31/dec/13		1 183	1 467
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '13	(31 januari '13 + 28 februari '13 + 31 maart '13) / 3	1 088	1 341
gemiddelde 2de kwartaal '13	(30 april '13 + 31 mei '13 + 30 juni '13) / 3	1 059	1 324
gemiddelde 3de kwartaal '13	(31 juli '13 + 31 augustus '13 + 30 september '13) / 3	1 127	1 399
gemiddelde 4de kwartaal '13	(31 oktober '13 + 30 november '13 + 31 december '13) / 3	1 131	1 414
Stap 2			
jaargemiddelde 2013	(gemiddelde 1ste kwartaal '13 + gemiddelde 2de kwartaal '13 + gemiddelde 3de kwartaal '13 + gemiddelde 4de kwartaal '13) / 4	1 101	1 369

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt WSE)

4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO

Studenten die tewerkgesteld zijn met een schriftelijke overeenkomst voor studenten en die enkel onderworpen zijn aan een solidariteitsbijdrage, zijn niet gekend via de bronstatistieken van RSZ en RSZPPO. Zij moeten als bijschatting opgenomen worden.

Sinds 1 januari 2012 voorziet een nieuwe regelgeving voor studentenarbeid een jaarlijks contingent van 50 werkdagen met verminderde sociale zekerheidsbijdragen, ongeacht de periode waarin deze worden gewerkt. Voorheen waren er dat maximaal 23 dagen gedurende de zomermaanden (het derde kwartaal) en 23 verspreid over de overige drie kwartalen.²

Deze aanpassing in de regelgeving heeft ook geleid tot een aanpassing van de methodologie om de studentenarbeid te berekenen. Om de studenten te berekenen doen we een beroep op gegevens van RSZ en RSZPPO. Het gaat daarbij om de som van alle studenten met een studentencontract die in de loop van het kwartaal bij RSZ of RSZPPO gekend waren. Om dubbeltellingen te vermijden met de reguliere tewerkstelling, gemeten op de laatste kwartaaldag, nemen we enkel de studenten in beschouwing die op de laatste dag van het kwartaal niet gekend zijn in een ander statuut.³ De cijfers zijn per kwartaal beschikbaar, opgesplitst naar geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en gemeente.

Om te komen tot een gemiddeld aantal studenten per kwartaal wordt rekening gehouden met het maximum toegelaten aantal van 50 werkdagen studentenarbeid op jaarbasis. Hierbij wordt het contingent van 50 werkdagen verdeeld over de vier kwartalen à rato van het aantal getelde studenten in de loop van deze kwartalen. Deze toegekende ('toegelaten') dagen per kwartaal worden vervolgens afgezet op het totaal aantal dagen in elk kwartaal (91 of 92). En die verhouding zal vervolgens worden toegepast om de raming te maken van het gemiddeld aantal studenten per kwartaal.

Bijvoorbeeld: 40% van alle studenten die in de loop van de vier kwartalen 2013 gekend waren bij RSZ tellen we in het derde kwartaal van dat jaar. Bijgevolg gaan we er van uit dat globaal genomen 20 van de 50 werkdagen werden verricht in dit kwartaal ($50 \times 0,41 = 20$). Om het gemiddeld aantal studenten in het derde kwartaal – dat 92 dagen telt – te berekenen wordt de verhouding $20/92$ toegepast op het totaal aantal studenten dat *gedurende* dit kwartaal geteld werd, namelijk: $316\ 644 \times (20/92) = 68\ 836$ (tabel 7).

Op basis van de gemiddelde aantallen voor de vier kwartalen wordt tot slot een jaargemiddelde berekend als het gemiddelde van de vier kwartaalgemiddelden. In tabel 7 geven we de cijfers weer voor het Vlaams gewest en België in 2013.

² Zie voor meer info het methodologisch rapport 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' (Stevens & Herremans, 2008)

³ Bij RSZ: variabele stat2=0; bij RSZPPO: de student heeft geen ander contract

Tabel 7. Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2013)

	Vlaams Gewest		België	
	RSZ	RSZPPO	RSZ	RSZPPO
Aantal studenten (met enkel een studentencontract)				
gedurende het 1ste kwartaal 2013	89 769	1 786	133 930	3 125
(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (a)	(18%)	(8%)	(17%)	(8%)
gedurende het 2de kwartaal 2013	114 456	2 677	170 630	4 557
(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (b)	(22%)	(13%)	(22%)	(12%)
gedurende het 3de kwartaal 2013	206 087	14 714	316 644	26 184
(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (c)	(40%)	(70%)	(41%)	(71%)
gedurende het 4de kwartaal 2013	99 972	1 916	151 784	3 241
(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (d)	(20%)	(9%)	(20%)	(9%)
Totaal 2013	510 284	21 093	772 988	37 107
(%)	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)
Aantal toegelaten dagen (50 in totaal)				
1ste kwartaal 2013 50 dagen * (a)	9	4	9	4
2de kwartaal 2013 50 dagen * (b)	11	6	11	6
3de kwartaal 2013 50 dagen * (c)	20	35	20	35
4de kwartaal 2013 50 dagen * (d)	10	5	10	5
	50	50	50	50
Stap 1: raming gemiddeld aantal studenten per kwartaal				
1ste kwartaal 2013 gedurende 1ste kwartaal * (9/91) of (4/91)	8 977	79	13 393	139
2de kwartaal 2013 gedurende 2de kwartaal * (11/91) of (6/91)	13 835	177	20 626	300
3de kwartaal 2013 gedurende 3de kwartaal * (20/92) of (35/92)	44 802	5 598	68 836	9 961
4de kwartaal 2013 gedurende 4de kwartaal * (10/92) of (5/92)	10 867	104	16 498	176
Stap 2: raming jaargemiddelde aantal studenten				
jaargemiddelde '13 (gem. 1ste kwartaal '13 + gem. 2de kwartaal '13 + gem. 3de kwartaal '13 + gem. 4de kwartaal '13) / 4	19 620	1 489	29 838	2 644

Bron: RSZ, RSZPPO (Bewerking Steunpunt WSE)

4.4.3. Uitgaande grensarbeid

Personen met een woonplaats in België en een werkplaats in het buitenland vormen de uitgaande grensarbeid en behoren als dusdanig ook tot de werkende beroepsbevolking. Toch zijn deze personen niet gekend in de bronstatistieken. Immers, de bronstatistieken baseren zich op de aangiften van de werkgevers met activiteit in België. Indien de werkgever zich in het buitenland bevindt, valt hij niet onder het Belgische sociale zekerheidssysteem en is hij niet gekend in de bronstatistieken. Bijgevolg moet de uitgaande grensarbeid als bijschatting worden opgenomen. We nemen enkel de uitgaande grensarbeid naar de buurlanden op.

Volgens het zogenaamde 'werklandprincipe' betaalt een werknemer sociale bijdragen in het land waar hij werkt. Wie dus in een ander EER-land of Zwitserland werkt en in België woont, betaalt zijn sociale bijdragen in die lidstaat. Om in België ook medische verzorging te genieten, moet de werknemer bij zijn buitenlandse ziekenfonds een formulier E106 aanvragen. Is het werkland Luxemburg, dan moet er een ander formulier aangevraagd worden, namelijk het formulier BL1. De formulieren E106 of BL1 die het

buitenlandse ziekenfonds afgeleverd heeft, moeten aan het Belgische ziekenfonds overgemaakt worden. De personen die dergelijk formulier overmaken aan een Belgisch ziekenfonds, zijn gekend in de statistieken van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV), op basis van gegevens van het Nationaal Intermutualistisch College; NIC).

In de nulmeting van 2006 werd voor de grensarbeid naar Duitsland, Frankrijk en Luxemburg gebruik gemaakt van alternatieve bronnen. Dit omdat de RIZIV-statistieken niet steeds een volledig of voldoende gedetailleerd beeld geven van de uitgaande grensarbeid. Echter, de praktijk leerde dat het verschil tussen de totale uitgaande grensarbeid berekend uitsluitend op basis van het RIZIV enerzijds en berekend op basis van de alternatieve bronnen in combinatie met het RIZIV anderzijds relatief beperkt is. Bovendien is de toelevering van statistieken van de alternatieve bronnen waarvan sprake niet steeds verzekerd. De statistieken van het RIZIV worden met vaste regelmaat toegeleverd en passen binnen de idee van een administratieve telling van de werkende beroepsbevolking. Bijgevolg hebben we ervoor gekozen om vanaf 2007 uitsluitend met RIZIV-statistieken te werken.

Een tweede aanpassing met betrekking tot de berekening van de uitgaande grensarbeid betreft het meetmoment. Indien we de methodologie van de nulmeting zouden volgen, dienen we te beschikken over data per 30 juni 2014 om een jaargemiddelde voor 2013 te berekenen. Echter, gezien de latere timing waarop deze statistieken beschikbaar zouden komen, werd er voor geopteerd om vanaf 2007 te werken met de RIZIV-statistieken op 30 juni en deze cijfers te beschouwen als het jaargemiddelde. Uit een eerdere oefening op de cijfers voor beide meetmomenten bleek dat het verschil tussen een telling op 30 juni en een jaargemiddelde uiterst beperkt is.

Verdeling naar gedetailleerde leeftijdsklasse en woongemeente

De statistieken van het RIZIV over de uitgaande grensarbeiders zijn slechts opgedeeld naar 10-jarige leeftijdsklassen en per woonarrondissement. Tot en met de update van 2012 werden de RIZIV-gegevens verder verdeeld naar 5-jarige leeftijdsklassen en naar Belgische woongemeenten (binnen de gekende arrondissementen) op basis van de Sociaal-Economische Enquête 2001 of – voor de werkenden in het land Luxemburg die wonen in de provincie Luxemburg – op basis van de gegevens van IGSS/IWEPS. Voor de update 2013 kunnen we evenwel beschikken over recentere gegevens via het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (eveneens gebaseerd op gegevens van het NIC). Deze gegevens – beschikbaar voor 2012 – sluiten qua tijdsperiode dus veel beter aan bij de brongegevens van RIZIV (2013) en laten een verdere verfijning toe om de uitgaande grensarbeiders, zoals gekend in de statistieken van het RIZIV, verder te verdelen naar leeftijd en woonplaats. In een klein aantal (grens)gemeenten kan dit leiden tot een beperkte breuk van het aantal grensarbeiders ten opzichte van voorgaande jaren.

Tabel 8 geeft een overzicht van de cijfers voor het Vlaams Gewest en België anno 2013. We onderscheiden vier groepen volgens het buurland waar men zijn job uitoefent.

Tabel 8. Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2013)

	Vlaams Gewest	België
Naar Duitsland	448	5 340
Naar Luxemburg	909	6 985
Naar Frankrijk	931	38 251
Naar Nederland	31 710	33 186
Totaal	33 998	83 762

Bron: RIZIV (Bewerking Steunpunt WSE)

4.5. Eindcorrecties

Een laatste stap bij het berekenen van de werkende beroepsbevolking betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles. Op basis van de bronstatistieken – RSZ, RSZPPO en RSVZ – kunnen dubbeltellingen niet worden uitgesloten. Een persoon kan gekend zijn bij RSZ en/of bij RSZPPO en/of bij RSVZ. Willen we komen tot een telling van het aantal werkenden waarbij elke persoon slechts een enkele maal geteld wordt, dan moet voor dergelijke dubbeltellingen gecontroleerd worden.

Deze correctie gebeurt op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWH AM&SB) bij de KSZ. In het DWH AM&SB worden statistieken van verschillende sociale zekerheidsinstellingen onderling gekoppeld, waaronder ook de drie bronstatistieken.

Hierdoor is het mogelijk om op basis van het DWH AM&SB voor elke persoon na te gaan of hij via meerdere bronstatistieken als werkende staat geregistreerd. Op die manier zijn dubbeltellingen op te sporen. Voor de zelfstandigen en helpers in bijberoep houden we hierbij ook rekening met een eventueel statuut bij de RVA. We willen enkel de zelfstandigen en helpers in bijberoep tellen als werkenden wanneer zij niet gekend zijn bij de RVA.

Het DWH AM&SB is onderhevig aan een zekere decalage in de tijd. Op het moment van de berekening van de werkende beroepsbevolking voor 2013 hadden de meest recente gegevens uit het DWH AM&SB betrekking op 2012. De correcties op basis van het Datawarehouse verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

In tabel 9 geven we de zogenaamde sleutels weer die werden berekend op basis van het Datawarehouse. In tabel 10a en tabel 10b worden deze sleutels toegepast op de cijfers voor het Vlaams Gewest en België in 2013. Voor de exacte methodologische beschrijving verwijzen we naar het methodologische rapport omtrent de nulmeting 2006.

Tabel 9. Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2de kwartaal 2012)

			DWH 30 juni 2012	
SLEUTEL 1			Vlaams Gewest	België
Gekend zowel bij RSZ als RSZPPO (a)			10 175	18 185
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	665	1 253
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	9 510	16 932
Gekend bij RSZ, ongeacht of de persoon elders gekend is (b)			2 082 236	3 295 549
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	665	1 253
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	9 510	16 932
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	118 783	181 049
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	1 953 278	3 096 315
Gekend bij RSZPPO, ongeacht of de persoon elders gekend is (c)			192 215	358 861
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	665	1 253
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	9 510	16 932
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	8 828	16 914
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	173 212	323 762
Berekening sleutel 1			= [a / (b+c)]	0,0045
			0,0050	

Vervolg tabel 9

				DWH
				30 juni 2012
SLEUTEL 2			Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als helper na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (d)			166	242
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	166	242
Gekend als helper na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (e)			179	260
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	13	18
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	166	242
Berekening sleutel 2			=(d/e)	0,9274
SLEUTEL 3				
Enkel gekend als helper in bijberoep (f)			260	480
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	260	480
Gekend als helper in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (g)			4 281	7 041
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	0	0
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	8	22
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	267	406
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	3 389	5 419
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	21	38
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	243	509
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	93	167
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	260	480
Berekening sleutel 3			=(f/g)	0,0607

Vervolg tabel 9

			DWH 30 juni 2012	
			Vlaams Gewest	België
SLEUTEL 4				
Gekend bij RSZ en/of PPO én als helper in hoofdberoep (h)			700	1 034
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	1	7
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	661	950
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep	38	77
Berekening sleutel 4			=[h/(b+c)]	0,0003
SLEUTEL 5				
Enkel gekend als zelfstandige na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (i)			7 969	11 952
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	7 969	11 952
Gekend als zelfstandige na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (j)			8 178	12 348
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	1	3
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	192	351
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	16	42
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen	7 969	11 952
Berekening sleutel 5			=(i/j)	0,9744

Vervolg tabel 9

				DWH 30 juni 2012	
SLEUTEL 6				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als zelfstandige in bijberoep (k)				11 225	18 507
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	11 225	18 507
Gekend als zelfstandige in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (l)				128 853	202 264
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	12	17
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	599	1 114
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	4 836	7 433
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	99 497	151 196
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	267	409
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	7 747	14 845
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	4 670	8 743
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	11 225	18 507
Berekening sleutel 6				=(k/l)	0,0871
SLEUTEL 7					
Gekend bij RSZ en/of PPO én als zelfstandige in hoofdberoep (m)				10 468	16 326
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		44	90
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		9 928	15 242
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		496	994
Berekening sleutel 7				=[m/(b+c)]	0,0046

Bron: DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 10a. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2013)

	Berekening	31/12/2012	31/03/2013	30/06/2013	30/09/2013	31/12/2013
Gekend bij RSZ (n)		2 081 679	2 077 143	2 074 679	2 089 931	2 077 238
Gekend bij RSZPPO (o)		193 035	192 582	192 630	189 853	190 928
Sleutel 1		0,0045	0,0045	0,0045	0,0045	0,0045
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	10 176	10 154	10 143	10 199	10 147
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrek- kend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	2 264 538	2 259 571	2 257 166	2 269 585	2 258 019
<hr/>						
Gekend als helper na pensioen (r)		138	138	138	138	138
Sleutel 2		0,9274	0,9274	0,9274	0,9274	0,9274
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	128	128	128	128	128
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	10	10	10	10	10
<hr/>						
Gekend als helper in bijberoep (u)		4 716	4 744	4 772	4 800	4 828
Sleutel 3		0,0607	0,0607	0,0607	0,0607	0,0607
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	286	288	290	292	293
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	4 430	4 456	4 482	4 508	4 535
<hr/>						
Sleutel 4		0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	700	699	698	702	698
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		39 760	39 351	38 943	38 534	38 125
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	39 060	38 653	38 245	37 832	37 427

Vervolg tabel 10a (Vlaams Gewest)

	Berekening	31/12/2012	31/03/2013	30/06/2013	30/09/2013	31/12/2013
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		5 698	5 833	5 968	6 103	6 238
Sleutel 5		0,9744	0,9744	0,9744	0,9744	0,9744
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	5 552	5 684	5 815	5 947	6 079
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	146	149	153	156	159
<hr/>						
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		136 698	137 358	138 018	138 678	139 338
Sleutel 6		0,0871	0,0871	0,0871	0,0871	0,0871
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	11 908	11 966	12 023	12 081	12 138
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	124 790	125 392	125 995	126 597	127 200
<hr/>						
Sleutel 7		0,0046	0,0046	0,0046	0,0046	0,0046
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	10 464	10 441	10 430	10 487	10 434
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		377 057	377 672	378 287	378 902	379 517
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	366 593	367 231	367 857	368 415	369 083
<hr/>						
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	2 123 999	2 118 425	2 115 399	2 127 125	2 114 984

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 10b. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2013)

	Berekening	31/12/2012	31/03/2013	30/06/2013	30/09/2013	31/12/2013
Gekend bij RSZ (n)		3 298 601	3 288 449	3 279 557	3 304 805	3 286 652
Gekend bij RSZPPO (o)		361 292	360 688	358 839	355 990	357 939
Sleutel 1		0,0050	0,0050	0,0050	0,0050	0,0050
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	18 212	18 159	18 105	18 217	18 136
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrek- kend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	3 641 681	3 630 978	3 620 291	3 642 578	3 626 455
<hr/>						
Gekend als helper na pensioen (r)		191	191	191	191	191
Sleutel 2		0,9308	0,9308	0,9308	0,9308	0,9308
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	178	178	178	178	178
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	13	13	13	13	13
<hr/>						
Gekend als helper in bijberoep (u)		7 809	7 881	7 953	8 025	8 097
Sleutel 3		0,0682	0,0682	0,0682	0,0682	0,0682
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	532	537	542	547	552
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	7 277	7 344	7 411	7 478	7 545
<hr/>						
Sleutel 4		0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	1 036	1 033	1 029	1 036	1 031
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		57 872	57 325	56 777	56 230	55 682
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	56 836	56 292	55 748	55 194	54 651

Vervolg tabel 10b (België)

	Berekening	31/12/2012	31/03/2013	30/06/2013	30/09/2013	31/12/2013
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		7 974	8 150	8 325	8 501	8 676
Sleutel 5		0,9679	0,9679	0,9679	0,9679	0,9679
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	7 718	7 888	8 058	8 228	8 398
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	256	261	267	273	278
<hr/>						
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		214 807	216 019	217 231	218 442	219 654
Sleutel 6		0,0915	0,0915	0,0915	0,0915	0,0915
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	19 655	19 766	19 876	19 987	20 098
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	195 152	196 253	197 354	198 455	199 556
<hr/>						
Sleutel 7		0,0045	0,0045	0,0045	0,0045	0,0045
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	16 350	16 302	16 254	16 355	16 282
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		615 138	616 207	617 277	618 346	619 415
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	598 788	599 905	601 022	601 991	603 133
<hr/>						
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	3 421 597	3 409 772	3 397 962	3 418 969	3 401 749

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

Na de eindcorrecties op basis van het DWH AM&SB krijgen we een raming van het aantal werkenden op de laatste dag van ieder kwartaal voor volgende groepen:

Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen

De dertien groepen werkenden die we verkrijgen op basis van de bronstatistieken na de eindcorrecties, worden volgens de definities in paragraaf 4.1 als volgt onderverdeeld in drie statuten:

1) *Loontrekkenden*

- Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen
- Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

De loontrekkenden worden verder aangevuld met de studenten bij RSZ en RSZPPO, de grensarbeid en de PWA-werknemers (zie tabel 12).

2) *Zelfstandigen*

- Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben
- Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

- Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

3) *Helpers*

- Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben
- Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

De aantallen worden verder omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden zoals in de methodologie van de nulmeting 2006. Tabellen 11a en 11b geven de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België anno 2013.

Tabel 11a. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2013)

	Gemiddelde 1ste kwart. '13	Gemiddelde 2de kwart. '13	Gemiddelde 3de kwart. '13	Gemiddelde 4de kwart. '13	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ* en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	2 116 962	2 113 289	2 117 875	2 117 366	2 116 373
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	366 898	367 521	368 111	368 725	367 814
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	10 465	10 457	10 481	10 482	10 471
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	12 192	12 269	12 346	12 422	12 307
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	124 836	125 419	126 002	126 586	125 711
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	5 598	5 718	5 838	5 958	5 778
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	168	182	197	212	190
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	38 852	38 444	38 033	37 623	38 238
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	703	703	705	706	704
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	260	250	240	229	245
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	4 470	4 508	4 546	4 585	4 527
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	118	112	106	100	109
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	20	26	32	38	29

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2012 + 31 maart 2013) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2013 + 30 juni 2013) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2013 + 30 september 2013) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2013 + 31 december 2013) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2013 + gemiddelde 2de kwartaal 2013 + gemiddelde 3de kwartaal 2013 + gemiddelde 4de kwartaal 2013) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 11b. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2013)

	Gemiddelde 1ste kwart. '13	Gemiddelde 2de kwart. '13	Gemiddelde 3de kwart. '13	Gemiddelde 4de kwart. '13	Gemiddelde 4 kwartaal-ge- middelden
Aantal werkenden bij RSZ* en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	3 406 072	3 395 652	3 400 558	3 401 507	3 400 947
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	599 337	600 431	601 468	602 529	600 941
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	16 333	16 309	16 341	16 349	16 333
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	20 090	20 216	20 343	20 469	20 280
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	195 323	196 408	197 494	198 579	196 951
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	7 770	7 916	8 062	8 207	7 989
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	291	321	351	381	336
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	56 557	56 010	55 461	54 912	55 735
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	1 041	1 040	1 042	1 044	1 042
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	471	448	424	401	436
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	7 374	7 469	7 565	7 660	7 517
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	157	147	137	127	142
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	34	44	54	64	49

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2012 + 31 maart 2013) / 2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2013 + 30 juni 2013) / 2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2013 + 30 september 2013) / 2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2013 + 31 december 2013) / 2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2013 + gemiddelde 2de kwartaal 2013 + gemiddelde 3de kwartaal 2013 + gemiddelde 4de kwartaal 2013) / 4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt WSE)

5. Niet-beroepsactieve bevolking

5.1. Concept

De niet-beroepsactieve bevolking bestaat uit de personen die in België of het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk. Het gaat om alle personen die niet bij de beroepsbevolking geteld worden.

5.2. Bronstatistieken

Er bestaan geen bronstatistieken op basis waarvan we de niet-beroepsactieve bevolking kunnen ramen. Wel kennen we op basis van de bevolkingsstatistieken van de FOD Economie de totale bevolking die in België of het Vlaams Gewest woont (paragraaf 1). Tevens becijferden we de beroepsbevolking als de som van de niet-werkende werkzoekenden en de werkenden (paragraaf 2). Wanneer we deze laatste groep aftrekken van de totale bevolking, kennen we de omvang van de niet-beroepsactieve bevolking. In tabel 12 wordt deze bewerking toegepast.

5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

Het aantal niet-beroepsactieven wordt berekend als de bevolking verminderd met de beroepsbevolking (bevolking - beroepsbevolking). In sommige gevallen – meestal in kleine gemeenten en in de meest actieve leeftijdsklassen – leidt dit tot een negatief aantal niet-beroepsactieven. Gezien de wijze van berekening impliceert dit eigenlijk dat de beroepsbevolking (werkenden + niet-werkende werkzoekenden) groter is dan de bevolking. Omdat we het aantal niet-werkende werkzoekenden volledig overnemen van de RVA-statistieken kunnen we veronderstellen dat de oorzaak hiervan zich situeert bij de raming van het aantal werkenden. Dit betekent dat we er in sommige gevallen niet in slagen om alle dubbeltellingen tussen de verschillende bronbestanden of bijstellingen weg te werken. Hierdoor overschatten we in sommige cellen het aantal werkenden, wat dan weer leidt tot een overschatting van de beroepsbevolking en dus een negatief aantal niet-beroepsactieven.

Om deze negatieve aantallen te voorkomen wordt er een bijkomende correctie gedaan op het totaal aantal geraamde werkenden. Meer specifiek wordt het negatieve saldo van de niet-beroepsactieven in rekening – in vermindering – gebracht bij de raming van het aantal werkenden (meer bepaald bij de loontrekkenden gekend bij RSZ en RSZPPO).

Echter, ook na deze correctie komt het voor dat er in een paar cellen nog een zeer miniem negatief aantal voorkomt, wat dan weer te wijten is aan afrondingsprocedures in de verschillende bewerkingen.

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2013

Tabel 12a. Bevolking (15-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2013)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	4 149 606	7 258 957
Niet-beroepsactief	1 185 195	2 239 843
Beroepsbevolking	2 964 411	5 019 113
Nwwz	221 843	584 108
Werkenden	2 742 568	4 435 005
Loontrekkenden	2 306 899	3 732 105
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 120 234	3 409 640
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	125 711	196 951
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	190	336
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 527	7 517
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	29	49
PWA-werknemers	1 101	1 369
Studenten gekend bij RSZPPO	1 489	2 644
Studenten gekend bij RSZ	19 619	29 837
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	448	5 340
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	909	6 985
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	931	38 251
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	31 710	33 186
Zelfstandigen	396 372	645 545
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	367 816	600 943
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	10 471	16 333
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	12 307	20 280
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	5 778	7 989
Helpers	39 296	57 355
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	38 238	55 735
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	704	1 042
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	245	436
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	109	142

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, CBS, IGSS, OEA, SEE, RVA, IWEPS, FOD Economie – Algemene Directie Statistiek – be.STAT, DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt WSE)

Tabel 12b. Bevolking (20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2013)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	3 795 491	6 629 549
Niet-beroepsactief	874 883	1 683 986
Beroepsbevolking	2 920 607	4 945 563
Nwwz	209 778	561 889
Werkenden	2 710 829	4 383 674
Loontrekkenden	2 275 823	3 681 840
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 101 202	3 376 957
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	125 647	196 874
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	190	336
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 524	7 513
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	29	49
PWA-werknemers	1 101	1 369
Studenten gekend bij RSZPPO	728	1 202
Studenten gekend bij RSZ	8 498	13 968
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	448	5 317
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	909	6 981
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	930	38 185
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	31 617	33 089
Zelfstandigen	395 744	644 540
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	367 218	599 977
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	10 446	16 301
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	12 302	20 273
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	5 778	7 989
Helpers	39 262	57 294
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	38 206	55 676
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	702	1 039
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	245	436
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	109	142

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, CBS, IGSS, OEA, SEE, RVA, IWEPS, FOD Economie – Algemene Directie Statistiek – be.STAT, DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt WSE)

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en arbeidsregime

7.1.1. Bron

De loontrekkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van een aantal bronbestanden: RSZ, RSZPPO, RIZIV, en RVA (voor de PWA-ers).

7.1.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het arbeidsregime en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

ARBEIDSREGIME

Het arbeidsregime omvat drie categorieën: de werkenden in een voltijds regime, de werkenden in een deeltijds regime en de werkenden in een speciaal regime. De *deeltijdse* prestaties betreffen de prestaties van de werknemer die gemiddeld slechts een gedeelte presteert van de arbeidstijd van de referentiepersoon, d.i. de voltijdse werknemer in dezelfde onderneming (of bij gebrek daaraan in dezelfde sector) die dezelfde arbeid uitoefent als de betrokken werknemer.

De groep personen met een *speciaal* arbeidsregime omvat de prestaties als seizoenarbeider, interim-werknemer of werknemer met gelimiteerde prestaties. Seizoensarbeid heeft betrekking op korte arbeidsperiodes, hetzij als gevolg van de seizoensgebonden aard van het werk, hetzij als gevolg van de noodzaak van de onderneming en om een beroep te doen op versterking voor bepaalde periodes van het jaar. De interim-arbeid betreft de werknemers die door een erkend uitzendbureau ter beschikking gesteld worden van een gebruiker. De aanduiding 'gelimiteerde prestaties' geldt voor werknemers die verbonden zijn met de werkgever via een contract van korte duur en voor een tewerkstelling die per dag niet de gewoonlijke dagduur bereikt. Het betreffen hier bijvoorbeeld extra's in de horeca, monitoren in de socio-culturele sector, die voor slechts enkele uren worden aangeworven. De specifieke regelingen voor gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouw en in de horeca worden ook onder deze categorie opgenomen.

WSE(42)-SECTORINDELING

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt eerst een indeling gemaakt in de vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

Binnen deze hoofdsectoren wordt een meer gedetailleerde opsplitsing gemaakt volgens 42 WSE-sectoren, gebaseerd op de Nace-Bel-nomenclatuur 2008.

De WSE-sectorindeling is terug te vinden op www.steunpuntwse.be, in de rubriek 'Publicaties' (publicatietype 'Classificaties').

TIJDREEKSBREUKEN

De bronstatistieken die worden aangewend voor de opmaak van de Vlaamse arbeidsrekening zijn onderhevig aan administratieve wijzigingen in de tijd. Hierdoor kunnen er kleine, maar soms ook meer ingrijpende tijdreeksbreuken voorkomen die betrekking hebben op de globale tewerkstelling en/of op (verschuivingen in) specifieke activiteitssectoren.

De voornaamste tijdreeksbreuken van de laatste jaren zijn de volgende:

- Vanaf 2010 worden de *dienstencheque-ondernemingen* prioritair ingedeeld volgens de aard van de geleverde diensten. Hierdoor worden heel wat van deze ondernemingen niet meer onder de sector 'Ter beschikkingstelling van personeel' (Nace 78) of onder 'Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting' (buurt- en nabijheidsdiensten) (Nace 88) opgenomen, maar hoofdzakelijk onder de sectoren 'Diensten in verband met gebouwen' (poetshulp) (Nace 81) en 'Overige persoonlijke diensten' (strijkateliers) (Nace 96). Deze verschuiving gaat gepaard met aanzienlijke sprongen in het aantal werkenden in de corresponderende WSE-sectoren (cf. t14, t15 en q7) tussen 2009 en 2010.
- Vanaf 2011 werd een hervormde RSZ-aangifte voor het *overheidspersoneel* ingevoerd, die het mogelijk maakt werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen bevinden, niet langer geteld als tewerkgestelde werknemer. Als gevolg van deze herzieningen (cf. het Capelo-project) werden in 2011 een 12 000-tal RSZ-loontrekkenden minder geteld. Het ging hierbij vooral om een tijdreeksbreuk in de Nace-sectoren 61.1 ('draadgebonden communicatie'), 85.3 ('secundair onderwijs') en 85.4 ('hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs').
- Voor de cijfers van 2012 werd tevens een bijkomende correctie gedaan – ook als gevolg van het Capelo-project – voor werknemers van het *ministerie van Defensie*, in het kader van de maatregel van de vrijwillige opschorting van prestaties (VOP). Deze correctie resulteerde tot een vermindering van ongeveer 3 500 eenheden in de sector 'Algemene Overheidsdiensten' (Nace-sector 84.2).

7.1.3. Tabellen

De raming van de loontrekkende beroepsbevolking naar sector (Nace-code op 3 digits) en arbeidsregime gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle (sector)details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.1.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de loontrekkenden af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden bevatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de loontrekkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende RSZ- en RSZPPO-data. De loontrekkenden worden hiertoe in drie groepen verdeeld:

- (1) *De studenten gekend bij RSZ en RSZPPO* – We beschikken voor alle kwartalen over RSZ- en RSZPPO-data waarin de studenten opgesplitst worden naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en sector. We beschouwen alle studenten als deeltijds werkenden.
- (2) *De PWA-werknemers* – Een tweede groep omvat de PWA-werknemers. Zij worden allen als deeltijds werkend beschouwd en worden allen toegewezen aan Nace-sector 78.100 'Arbeidsbemiddeling' (Nace-Bel-nomenclatuur 2008) waartoe de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen behoren.

- (3) *De overige loontrekkenden* – Een derde en laatste groep omvat alle overige loontrekkenden. Het gaat dan om de uitgaande grensarbeiders en de loontrekkenden gekend bij RSZ of RSZPPO, eventueel in combinatie met een statuut als zelfstandige of helper in bijberoep of na pensioen. Deze derde groep wordt verdeeld naar sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime aan de hand van bijkomende bestanden van RSZ en RSZPPO. Op basis van deze bestanden berekenen we sleutels die we toepassen op de groep loontrekkenden.

Wanneer we de drie groepen van loontrekkenden terug bij elkaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van het *totaal aantal loontrekkenden* naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime. De sectorgegevens volgens Nace-code op 3 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.

7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut

7.2.1. Bron

De totale werkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van RSZ, RSZPPO, RIZIV, RVA (voor de PWA-ers) en RSVZ. De verdeling van de totale werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut werd gebaseerd op bijkomende bestanden van RSVZ, RSZ en RSZPPO.

7.2.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het statuut en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

STATUUT

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) De *loontrekkenden* zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.
- (2) De *zelfstandigen* zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken, zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) De *helpers* zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

WSE(42)-SECTORINDELING

(zie supra: 7.1.2. Definities)

7.2.3. Tabellen

De raming van de werkende beroepsbevolking naar statuut en sector (Nace-code 2 digits) gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.2.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de totale werkende beroepsbevolking af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden omvatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de werkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende data van RSZ, RSZPPO en RSVZ.

Deze raming gebeurt afzonderlijk voor de drie statuten:

- (1) De *loontrekkenden* naar sector worden gedistilleerd uit de berekeningen van de loontrekkenden naar sector en regime (zie paragraaf 7.1). De sectorgegevens per Nace-code op 3 digits worden omgerekend naar Nace-codes op 2 digits om de gegevens van de loontrekkenden te kunnen integreren met de gegevens van de zelfstandigen en helpers.
- (2) Voor de verdeling naar Nace-code gaan we uit van de componenten zelfstandigen en helpers zoals berekend in de basistabellen van de werkende beroepsbevolking, inclusief correcties of bijschattingen. De sectorale verdeelsleutels worden berekend op basis van de originele RSVZ-data naar gemeente, geslacht, leeftijd en Nace-sector (2 digits), die worden omgezet naar een jaargemiddelde en vervolgens worden toegepast op de 'gecorrigeerde' data uit de basistabellen (opgesplitst voor de zelfstandigen in hoofdberoep, de zelfstandigen in bijberoep/na pensioen en de helpers).

Wanneer we de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers terug bij mekaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van de *totale werkende beroepsbevolking* naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 2 digits) en statuut. De sectorgegevens volgens Nace-code op 2 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.